

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Інститут гідробіології Національної академії наук України
Освітня програма	38701 Іхтіологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	091 Біологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Інститут гідробіології Національної академії наук України
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	38701
Назва ОП	Іхтіологія
Галузь знань	09 Біологія
Спеціальність	091 Біологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Вакерич Михайло Михайлович, Соколенко Світлана Вікторівна, Сопушинська Тетяна Миколаївна, Шейко Віталій Ілліч (керівник)
Залучений представник роботодавців	-
Дати візиту до ЗВО	24.02.2025 р. – 26.02.2025 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://hydrobio.kiev.ua/ua/aspirantura/zabezpechennia-osvitnoi-diialnosti
Програма візиту експертної групи	https://hydrobio.kiev.ua/ua/novyny/226-2025/liutyi/172-instytut-hidrobiolohii-nan-ukrainy-prokhodytyme-akredytatsiiu-onp-z-pidhotovky-doktoriv-filosofii-novyna-onovliuetsia

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

ОП “Іхтіологія” третього освітнього рівня вищої освіти у Інститут гідробіології Національної академії наук України має чіткі та логічно-зрозумілі цілі, освітня програма узгоджується з місією і стратегією закладу. Унікальність ОП формується на аналізі державного та регіонального контексту, перспектив розвитку ринку праці, розвитку галузі та суміжних з нею галузей, що є основою для підготовки конкурентоспроможних випускників, що мають відповідність їх професійно-наукової підготовки та вимогам ринку праці. В закладі діє система стимулювання професійного розвитку наукових працівників. Реалізація ОП забезпечується висококваліфікованими фахівцями-науковцями. Освітнє середовище є комфортним та безпечним. Матеріальна база повністю відповідає змісту ОП. Аналіз фактів та доказів, наданих ЕГ під час проведення акредитаційної процедури, свідчить про те, що ОП відповідає критеріям щодо акредитації освітніх програм з незначними недоліками за окремими підкритеріями. Перспективним напрямком розвитку ОП є участь здобувачів у програмах академічної мобільності за освітньою складовою.

Недоліки

- відсутність загальної “Таблиці пропозицій та схвалень” щодо внесених змін до ОНП Іхтіологія; - кар’єрні досягнення випускників; - недостатня залученість професіоналів - практиків до проведення аудиторних занять; - в робочих програмах ОП відсутні розділи, які описують оцінювання знань здобувачів в рамках самостійної роботи, неформальної та інформальної освіти; - відсутність академічної мобільності за освітньою компонентою; - відсутність результатів та аналізу проведених анкетувань стейкхолдерів на веб-сайті закладу. - в робочих програмах наявні посилання на застарілі літературні джерела;

Рекомендації

ЕГ в ході здійснених інтерв’ювань та проведеного аналізу рекомендує розглянути можливість: - створення загальної “Таблиці пропозицій та схвалень” щодо моніторингу ОНП Іхтіологія та розміщення її на сайті Інституту гідробіології НАН для оцінки змін, які відбулися за ОНП (протягом 2025 н.р.); - створення розділу на веб-сайті Інституту/Відділу відтворення риб, який буде висвітлювати кар’єрні досягнення випускників за даною ОНП (“Випускники”, “Кар’єрний шлях випускників”, “Наші випускники” тощо) (протягом 2025 н.р.); - внесення розділів в робочі програми даної ОП, які будуть описувати оцінювання знань здобувачів в рамках самостійної роботи, неформальної та інформальної освіти (до 01.09.2025 року); - розмістити результати та проведений аналіз анкетувань стейкхолдерів на веб-сайті закладу (до червня 2025 року); - реалізація академічної мобільності пошукачів освіти. - до наступної вступної кампанії оновити перелік літератури, додавши джерела останніх років та вилучити російськомовні джерела.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт вищої освіти ступеню доктора філософії за спеціальністю 091 - Біологія наразі відсутній. Інститут гідробіології НАН України самостійно визначає та затверджує програмні результати навчання (ПРН) на основі Національної рамки кваліфікації (НРК), Постановою КМУ від 23.11.2011 № 1341. (<https://mon.gov.ua/tag/natsionalna-ramka-kvalifikatsiy?&type=posts&tag=natsionalna-ramka-kvalifikatsiy>) ПРН ОНП Іхтіологія відповідають вимогам НРК 8-го кваліфікаційного рівня. Відповідність вимогам НРК для 8-го рівня вищої освіти досягається за рахунок виконання освітнього і наукового компонентів ОНП. ПРН01, ПРН02, ПРН04, ПРН08 формують концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності. ПРН03, ПРН07-08 формують

спеціалізовані уміння та навички, методи, які необхідні для розв'язання проблем у сфері галузевої науки, планування, реалізація та коригування процесу наукового дослідження з академічної доброчесності, критичний аналіз, синтез нових та комплексних ідей. ПРН02, ПРН05, ПРН08-09 формують вільне спілкування в сфері науково-професійної діяльності з представниками наукової спільноти. ПРН01, ПРН03, ПРН06, ПРН09 формують академічну та професійну доброчесність, здатність до постійного саморозвитку та самовдосконалення, прийняття відповідальних рішень та самостійної наукової діяльності та генерації нових наукових ідей. ОП дає можливість досягти ПРН та компетентностей, що віддзеркалено в матрицях ОНП (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/ONP_ichtiol__2023.pdf). Докази: відео зустрічей Організаційна зустріч з гарантами ОП, 2, 3.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт доктора філософії за спеціальністю 091 - Біологія відсутній. ОНП Іхтіологія не передбачає присвоєння професійної кваліфікації

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Реалізація ОП синхронізована зі Статутом закладу. Мета ОП Іхтіологія чітко сформульована та повністю відповідає місії та стратегії розвитку закладу. Докази: Статут Інститут гідробіології НАН України. (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/Statut_IHB_2022.pdf). Підготовка висококваліфікованих фахівців в науковій галузі відповідає потребам ринку праці регіону та держави, сприяє формуванню позитивного іміджу Інститут гідробіології НАН України в регіоні, державі та за її межами. Докази отримані у ході інтерв'ювання фокус-груп (відеозаписи зустрічей 1, 2, 6 та відкритої зустрічі).

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

- здобувачі вищої освіти та випускники програми Зауваження та пропозиції здобувачів виносились на обговорення у робочій групі, засіданнях Вченої ради. До складу робочої групи щодо розробки та вдосконалення ОНП включали випускників аспірантури к.б.н. Абрамюка І.І. (спеціальність 03.00.10 - іхтіологія), пізніше - доктора філософії Коваленко Ю.О. (ОНП Іхтіологія). Здобувачі мають можливість вносити свої пропозиції через Раду молодих науковців, щорічне анкетування аспірантів та регулярні зустрічі з гарантом ОНП та членами робочої групи. Темі дисертаційних досліджень аспірантів формується з урахуванням їхніх наукових інтересів. Пропозиції здобувачів були враховані при оновленні робочої програми з дисципліни «Професійна етика науковця-викладача» та, відповідно, ОНП. Докази: надані документи закладом на запит ЕГ; відео-записи зустрічей 4, 5, відкрита зустріч. - роботодавці Основним роботодавцем здобувачів ОНП Іхтіологія є Інститут гідробіології НАН України та інші установи НАН та НААН України, Державне агентство меліорації та рибного господарства України, Український державний університет водного господарства та природокористування. Пропозиції роботодавців враховані при формуванні узагальнених рекомендацій щодо змін в ОП. В при формуванні мети та ПРН враховані компетенції та навички, які необхідні випускникам для наукової, викладацької та управлінської діяльності у зазначених установах. Докази: надані документи на запит ЕГ; відео-записи зустрічей 3, 6, 8, 10, відкрита зустріч. - академічна спільнота Регулярно відбуваються обговорення ОП та внесення змін на засіданнях робочої групи, відділів де реалізується ОП, Вченої ради НДІ Гідробіології. Під час проектування ОП Інститут гідробіології використовував зовнішню експертизу і визначає та аналізує потреби стейкхолдерів. Відгуки та рекомендації щодо формування ОНП «Іхтіологія» та їх реалізації надавали: д.б.н. проф. Гандзюра В.П., к.б.н., доц. Подобайло А.В. (Київський національний університет імені Тараса Шевченка), д.б.н. Новіцький Р.О. (Дніпровський державний аграрно-економічний університет), чл-кор. НАН України д.б.н. проф. Гудков Д.І. (Інститут гідробіології НАН України). На офіційній веб-сторінці Інституту гідробіології оприлюднюються проекти ОНП (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/2_ProjectONP_Ichthyology_25.pdf) і форми для внесення зауважень (<https://docs.google.com/forms/d/1W7UoS6IRTMSemGgBYcxBBv4uU8i-fswolYyaXr4BTPU/edit>). Докази: документи надані на запит ЕГ, відео-записи зустрічей 3, 6, 8, відкрита зустріч. - інші стейкхолдери Будь-хто зацікавлений може висловити свої пропозиції щодо ОП, долучатися до обговорень змін, які будуть вноситись до ОП, що буде враховано при вдосконаленні ОП, яка розташовується в вільному доступі на сайті закладу. Пропозиції можна надіслати через заповнення гугл-форми (<https://forms.gle/nMtRybv4U9iQUpr6>).

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Мета та ПРН ОП враховують усі тенденції та перспективи розвитку біологічної науки за напрямком гідробіологія, що забезпечується постійним моніторингом наукових досягнень в гідробіологічних та суміжних наукових дослідженнях. Ринок праці в регіоні та за його межами має високий попит на фахівців, що навчалися на ОП. Всі здобувачі-випускники освіти за ОП працевлаштовані за фахом. Саме високий попит на фахівців підготовлених за даною ОП вказує на те що цілі та ПРН ОП відповідають тенденціям ринку праці. Галузевий та регіональний контекст також відображається в тематиці наукових досліджень аспірантів. В ОП було враховано досвід провідних українських ЗВО, ННЦ «Інститут біології та медицини» КНУ імені Тараса Шевченка, Національного університету біоресурсів та природокористування України, Дніпровського державного університету та Дніпровського державного аграрно-економічного університету. Враховано також напрацювання НППП зазначених установ, які здійснюють іхтіологічні дослідження і мають значний досвід підготовки бакалаврів та магістрів. Також враховано досвід іноземних ОП за спеціальністю 091 Біологія: Інституту гідробіології та управління водними екосистемами Університету природних ресурсів і наук про життя у Відні (Австрія)) <https://boku.ac.at/oekb/hyam/>, Центру дослідження екосистем рибного господарства Морського інституту Канади <https://www.mi.mun.ca/programs/doctorofphilosophyfisheriesscience/>, докторської програми з рибальства та водної біології Університету Міннесоти (США) <https://conssci.umn.edu/prospective/degree-options>, а також PhD-програм у сфері рибальства та аквакультури Анкарського університету (Туреччина). https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/nakaz2024/ONP_Ichthyology_24_18.pdf https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/2_ProjectONP_Ichthyology_25.pdf

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОНП загалом відповідає вимогам усіх підкритеріїв критерію 1, а саме: 1.1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня; 1.2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (професійні стандарти відсутні). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів; 1.3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти; 1.4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін; 1.5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. Освітня діяльність за ОП може бути оцінена на рівень В

Недоліки

У ході аналізу за критерію 1 недоліків не виявлено

Рекомендації

Оприлюднити на сайті Інституту гідробіології Національної академії наук України аналітичний звіт стосовно анкетування всіх зацікавлених сторін

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП становить 43 кредитів ЄКТС, із них 10 кредитів ЄКТС спрямовано на формування компетентностей, спеціальності 091 Біологія, що становить 23 %, 10 кредитів ЄКТС відведено на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти, що становить 23 %, 17 кредитів ЄКТС спрямовані на формування загальних компетентностей, що становить 40 %, 6 кредитів ЄКТС на асистентську практику, що становить 14 %. Таким чином на цикл загальних ОК

40 % на цикл фахових ОК 46 %.. ОП відповідає законодавчим актам про освіту. Докази: ОНП, НП, РП https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/nakaz2024/ONP_Ichthyology_24_18.pdf
https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/NP_Ich_24_25.pdf

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст ОП має чітку структуру. ОП містить перелік ОК. 17 кредитів ЄКТС відведено під ОК загального циклу підготовки, 10 кредитів на ОК професійного спрямування, 10 кредитів відведено на вибіркові ОК, 6 кредитів відведено на переддипломну виробничу практику. Структурно-логічна схема ОП віддзеркалює логічний взаємозв'язок ОК. В ОП чітко сформульовані форми атестації здобувачів вищої освіти і вимоги до їх проведення. Зміст ОП забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення ПРН, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів (ПРН01). Демонструвати знання загальнонаукових філософських концепцій, системний науковий світогляд, загальний культурний кругозір. Під час вивчення дисципліни «Професійна етика науковця-викладача» здобувачі детального розглядають Етичний кодекс ученого України, однією зі складових якого є «Учений як громадянин», зокрема «Учений має присвятити себе пошукові нових знань та їх застосуванню на благо суспільству та для збереження природи. Інформація, яка надається суспільству, має бути достовірною. Вчений протидіє поширенню неперевіраних даних і необґрунтованих рекомендацій.» Зміст і структура ОП забезпечують формування у здобувачів знань про проведення наукових досліджень, навиків самостійного здійснення аналізу, що дозволяє їм розуміти закономірності суспільних процесів, та формують загальнокультурні та громадянські компетенції. Доказ: ОНП https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/nakaz2024/ONP_Hydrobiology_24_18.pdf

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП відповідає предметній області біологічної науки. ОК «Актуальні проблеми сучасної біології», «Актуальні проблеми сучасної іхтіології», «Фізіологія та біохімія гідробіонтів» відповідає об'єкту вивчення та теоретичному змісту предметної області. біологія. ОК «Актуальні проблеми сучасної біології» детально висвітлює поняття: біорізноманіття, чужорідні види, кріобіологія, надорганізмові системи, емерджентні властивості популяцій тощо. ОК «Професійна етика науковця-викладача» містить модуль, який присвячений проблемам біоетики. Тематика наукових досліджень аспірантів присвячені вивченню функціонуванню живих організмів у водних екосистемах. ОК ОП за змістовим відповідають предметній області спеціальності 091 Біологія і спрямовані на формування загальних і фахових компетентностей та досягнення ПРН, які зазначені в ОП. Зміст ОП спрямований на формування компетентностей, які забезпечують якісну науково-практичну діяльність майбутніх фахівців. Докази: робочі програми ОК, ОП. <https://hydrobio.kiev.ua/ua/aspirantura/zabezpechennia-osvitnoi-diialnosti>
https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/nakaz2024/ONP_Ichthyology_24_18.pdf

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Формування ІОТ на ОНП регламентується Порядком реалізації права на вільний вибір навчальних дисциплін (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/por_viln_vibir.pdf), Положенням про академічну мобільність (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/pol_acad_mobilnist.pdf), Положенням про асистентську педагогічну практику (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/pol_ped_prakt_new.pdf), Положенням про організацію освітнього процесу (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/1_1_24_Polozh_Osv_Prots_IHB_2024_2025.pdf). ІОТ визначається самостійним вибором теми дисертаційного дослідження, згідно якої відбувається процес вибору ВОК; в рамках ОНП передбачено право на академічну мобільність та стажування (як внутрішню так і закордонну); асистентська педагогічна практика проходить в різних ЗВО, згідно вибору аспіранта; здобувачі мають можливість участі в стипендіальних та грантових програмах, запрошуються до виконання конкурсних та госпдоговірних робіт (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/Dodatok_3_ResearchProjects.pdf), виконання яких формують нові вміння, знання, результати, що інтегруються в наукове дослідження та забезпечують формування компетентностей та досягнення ПРН. Формальний бік ІОТ відображено в індивідуальних планах аспірантів (http://www.hydrobio.kiev.ua/images/text/doc/2_Ind_plan_pHD_16.pdf). Інформація про шляхи реалізації аспірантами ІОТ надається відділом аспірантури, вченим секретарем Інституту. Право вибору ВОК надається аспірантам на початку першого року навчання. Вибір ВОК аспіранти реалізують через подання особистої заяви на ім'я директора Інституту. Обрані ВОК вносяться до РНП та є обов'язковою до вивчення. Результати вибору ВОК віддзеркалюються в індивідуальному навчальному плані аспіранта в розділі «Дисципліни вільного вибору

аспіранта», який затверджується вченою радою. Докази: надані документи на запит ЕГ, відеозаписи зустрічей 4, 5, 8.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

ОП дозволяє здобувачам оволодіти необхідними методами гідробіологічних досліджень, навчитись використовувати обладнання. ОК «Методологія та методи гідробіологічних досліджень» проводяться лабораторні роботи в польових і лабораторних умовах, що дозволяє здобувачам освоїти методи відбору та камерального опрацювання проб гідробіонтів. ОК «Сучасна система наукової інформації, наукометрія...» здобувачі навчаються проводити літературний та патентний пошук, користуватись базами даних Scopus, Web of Science, створюють свій профіль на сайті ResearchGate тощо. Проходження асистентської педагогічної практики, формує засади педагогічної діяльності у вищій школі. Здобувачі залучаються до виконання проектів НФДУ та госпдоговірних наукових робіт. В Інституті є практика працевлаштування аспірантів на посадах наукових та науково-технічних працівників за сумісництвом, що сприяє формуванню практичних навичок і вмінь в процесі виконання наукової тематики Інституту. Докази: документи надані на запит ЕГ, відео-записи зустрічей 8, 10.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Наукова робота аспірантів передбачає значну частку самостійної роботи, яка супроводжується міжособистісним спілкуванням, що розвиває здатність працювати в команді (ЗК03), стимулює прояв лідерських здібностей, критичне мислення та креативні шляхи наукового пошуку (ЗК04). Цьому сприяють колективні завдання, методи, які реалізуються під час викладання освітніх компонентів, а також колективна робота над виконанням грантових проектів. Максимальний прояв «м'яких» комунікативних навичок під час проходження здобувачами педагогічної практики, де вони мають живе спілкування зі здобувачами освіти (керуючи невеликими проблемними групами для вирішення наукової задачі), викладаючи дисципліни для здобувачів першого та другого освітнього рівня. Робота аспірантів у Раді молодих вчених інституту сприяє соціалізації в середовищі молодих вчених. «Іноземна мова професійного спрямування» дозволяє їм набути навички представлення та обговорення наукових досягнень у світовій науковій спільноті, популяризації наукових знань. Докази: ОП, робочі програми, відеозаписи зустрічей 3, 4, 7, 8 та відкритої зустрічі. https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/nakaz2024/ONP_Ichthyology_24_18.pdf
<https://hydrobio.kiev.ua/ua/aspirantura/navchalnyi-protses>

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Загальне навантаження здобувачів вищої освіти становить 43 кредитів ЄКТС (включно із самостійною роботою). Цикл загальної підготовки має обсяг 27 кредит, цикл професійної підготовки – 10 кредитів. Обов'язкові освітні компоненти складають 17 кредити і вибіркові – 10 кредитів, що становить 25 % від загальної кількості. Обсяг асистентської педагогічної практики становить 6 кредити. Розподіл часу між окремими ОК здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Інституті (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/1_1_24_Polozh_Osv_Prots_IHB_2024_2025.pdf). Таке співвідношення відповідає всім законодавчим актам та дає можливість досягти ПРН. Докази: ОП, НП, робочі програми. https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/nakaz2024/ONP_Ichthyology_24_18.pdf
https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/NP_Hyd_24_25.pdf
<https://hydrobio.kiev.ua/ua/aspirantura/navchalnyi-protses>

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Підготовка за дуальною освітою на даній ОП відсутня

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Напрями наукових досліджень Інституту (гідробіологічний, іхтіологічний, радіоекологічний та біотехнологічний), які відображені у його Статуті (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/Statut_IHB_2022.pdf) безпосередньо стосуються низки глобальних цілей сталого розвитку, зокрема: 2) подолання голоду, досягнення продовольчої безпеки, поліпшення харчування і сприяння сталому розвитку сільського господарства – розробка технологій аквакультури; 6) забезпечення доступності та сталого управління водними ресурсами та санітарією – вивчення абіотичних та біотичних компонентів прісноводних екосистем; 13) вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та її наслідками – комплексні гідробіологічні дослідження гідроекосистем в умовах кліматичних змін; 15) захист та відновлення екосистем суші та сприяння їх раціональному використанню, раціональне лісокористування, боротьба з опустелюванням, припинення і повернення назад (розвертання) процесу деградації земель та зупинка процесу втрати біорізноманіття – розробка технологій з біоіндикації, моніторингу та управління екологічним станом водних об'єктів; вивчення впливу різних форм забруднення на гідробіонтів; дослідження біорізноманітності рослин та тварин (безхребетних та риб). <https://hydrobio.kiev.ua/ua/aspirantura/zabezpechennia-osvitnoi-diialnosti>

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітньо програма загалом відповідає вимогам усіх підкритеріїв критерію 2, а саме: 2.1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності); 2.2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів; 2.3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною); 2.4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством; 2.5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності; 2.6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок; 2.7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання; 2.8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практико-орієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі) Підготовка за даною ОП відсутня; 2.9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722. Освітня діяльність за ОП може бути оцінена на рівень В.

Недоліки

У ході аналізу за критерієм 2 недоліків не виявлено

Рекомендації

відсутні

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за освітньою програмою містять детальну інформацію про етапи конкурсного відбору (https://hydrobio.kiev.ua/images/text/Pravila_pryyomu_2024.pdf) Правила деталізовані (містять 4 розділи та 3 додатки), у них охарактеризовано основні терміни, що стосуються вступної кампанії, вимоги до базової освіти вступників (зокрема, особливості вступу на базі ОС магістра та ОКР спеціаліста), джерела фінансування, терміни окремих етапів, порядок прийому заяв та документів, особливості проведення вступних випробувань, конкурсного відбору (наявна формула розрахунку конкурсного балу) та зарахування тощо. Правила прийому відповідають Порядку прийому на навчання, затверджені МОН у відповідному році. Критерії відбору абітурієнтів чітко визначені, публічно доступні на офіційному вебсайті ЗВО (https://hydrobio.kiev.ua/images/text/Pravila_pryyomu_2024.pdf ст.4-8) Процедура проведення вступних випробувань гарантує об'єктивність оцінювання. Зокрема, абітурієнти складають іспит Предметній комісії у кількості 3–5 осіб, що призначається наказом директора Інституту. До складу Предметної комісії включаються доктори наук, кандидати наук та доктори філософії, які здійснюють наукові дослідження відповідного напрямку чи входять до складу проектної групи освітньо-наукової програми. До комісії можуть також бути включені потенційні наукові керівники вступників. Абітурієнти мають можливість подати апеляцію (згідно з пунктом 19 розділу 3 Правил прийому). Правила прийому на навчання за ОП є недискримінаційними. Здобувачі на зустрічі підтвердили, що правила прийому були зрозумілими і додаткових запитань не виникало.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Програма розміщена на сайті НДІ програми вступних випробувань охоплює основні теми та поняття, необхідні для подальшого навчання за ОП «Іхтіологія»; враховує галузеві та фахові особливості ОП. (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/Progr_vstup_icht2024.pdf) Зокрема, абітурієнти мають знати і розуміти місце Іхтіології серед біологічних наук, методи іхтіологічних досліджень, анатомію та фізіологію риб, фактори впливу середовища на популяції риб. Пропоновані завдання охоплюють всі базові знання, вміння та навички, необхідні для навчання за ОП; завдання відповідають рівню складності для цього кваліфікаційного рівня. У програмі вступних іспитів присутні російськомовні джерела літератури та відсутні посилання на джерела, видавництва останніх років. Додатково для вступу необхідно сформулювати дослідницьку пропозицію, де обґрунтовується тематика майбутнього дисертаційного дослідження. Загальна інформація щодо дослідницької пропозиції та вимоги до її оформлення у вільному доступі (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/Doslid_propoz_2023.pdf). Необхідно також надати рекомендаційний лист майбутнього наукового керівника (https://hydrobio.kiev.ua/images/text/Pravila_pryyomu_2024.pdf.) Окремо вказані особливості зарахування при отриманні однакової кількості балів. Перевага надається абітурієнтам, що мають наукові статі, диплом магістра з відзнакою, отримали вищі бали з тесту загальної навчальної компетентності чи рекомендовані до вступу в аспірантуру вченою радою ЗВО. Дати затвердження програм вступних випробувань відповідають вимогам, що підтверджено на зустрічах із адміністрацією НДІ.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Правила та процедури визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших ОП, нормативно врегульовані, а саме Положенням про організацію освітнього процесу (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/1_1_24_Polozh_Osv_Prots_INB_2024_2025.pdf), Положенням про академічну мобільність аспірантів, докторантів, наукових працівників (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/pol_acad_mobilnist.pdf), Положенням про порядок перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) аспірантів (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/Polozh%20perezarah_2023.pdf). Процедури визнання результатів не суперечать національному законодавству та міжнародним актам. ЗВО забезпечує поінформованість здобувачів вищої освіти про визначені правила та процедури. Це підтвердили здобувачі, гарант ОНП та адміністрація НДІ. Ід час реалізації освітньої програми прикладів перезарахування результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності) не було.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

В самоаналізі вказано, що за ОП «Іхтіологія» не було практики неформальної освіти. Проте, НДІ передбачає таку можливість для здобувачів. Правила та процедури визнання програмних результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в НДІ врегульовані Положенням про порядок перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) аспірантів (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/Polozh%20perezarah_2023.pdf). Ці правила та процедури не суперечать

національному законодавству. НДІ забезпечує поінформованість здобувачів вищої освіти про визначені правила та процедури шляхом оприлюднення на веб-сайті та при спілкуванні здобувачів із завідувачем аспірантурою. Можливості отримати неформальну освіту викладені в окремій гілці новин (<https://hydrobio.kiev.ua/ua/novyny/226-2025/liutyi/52-konferentsiji-konkursi-granti>)

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Вимоги підкритеріїв 3.1, 3.3, 3.4 виконано повністю. За підкритерієм 3.2 виявлено несуттєвий недолік, який можна виправити: наявність у програмі вступних іспитів російськомовних джерел літератури та відсутність літературних джерел за останні роки. Враховуючи вказаний недолік та відсутність практик, що мають зразковий та/або інноваційний характер, визначено рівень відповідності «В»

Недоліки

У програмі вступних іспитів присутні російськомовні джерела літератури та відсутні посилання на джерела, видавництва останніх років.

Рекомендації

Різнобічно сприяти реалізації академічної мобільності пошукачів освіти. До наступної вступної кампанії розробникам програми фахового іспиту оновити перелік літератури, додавши джерела останніх років та вилучити російськомовні джерела.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Організація освітнього процесу в НДІ відповідає вимогам чинного законодавства. Мовою освітнього процесу в НДІ є державна мова - українська. Заняття проходять в очному форматі. Пункт 3 Положення про організацію освітнього процесу (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/1_1_24_Polozh_Osv_Prots_IHV_2024_2025.pdf), характеризує форми навчання в НДІ (лекції, лабораторні та практичні заняття, самостійна робота тощо) та методи їх реалізації. Для кожного ОК використовуються методи, засоби та технології викладання та навчання, які дозволяють досягти запрограмованих результатів навчання. Ці форми і методи заохочують активну участь здобувачів вищої освіти в освітньому процесі, при цьому дотримуються принципи академічної свободи (право викладача вільно обирати підхід до викладання, навчальні матеріали тощо) (<https://hydrobio.kiev.ua/ua/aspirantura/navchalnyi-protses>) Студентам пропонується великий вибір літератури для освоєння дисциплін (зокрема, іноземною мовою), що істотно розширює можливості отримати основну чи додаткову інформацію, яка цікавить здобувачів. Доступ до відповідної літератури (зокрема, в базах Scopus та WoS) забезпечує бібліотека. Проте, у робочих програмах ОП відсутні конкретні вимоги до перерахування результатів неформальної та інформальної освіти, критерії оцінювання самостійної роботи. Також зустрічаються російськомовні джерела. В ЗВО здійснюється збирання та аналіз зворотного зв'язку від здобувачів щодо методів, засобів та технологій навчання і викладання ОК. Представлені на зустрічі із адміністрацією НДІ результати анкетування здобувачів щодо задоволеності навчальним процесом і важливості окремих компонентів ОП показали високий рівень оцінювання здобувачами практичної спрямованості освітнього процесу (<https://hydrobio.kiev.ua/images/vacancy/Anketuv24.pdf>.)

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Під час реалізації освітнього процесу дотримано термінів оприлюднення інформації про зміст освітніх компонентів відповідно до нормативних положень НДІ (<https://hydrobio.kiev.ua/ua/aspirantura/zabezpechennia-osvitnoi-diialnosti>) Робочі програми та силабуси усіх ОК освітньої програми розміщені у вільному доступі для здобувачів вищої освіти (<https://hydrobio.kiev.ua/ua/aspirantura/navchalnyi-protses>) і містять повну та чітку інформацію про цілі, зміст та результати навчання, порядок та критерії оцінювання. Здобувачі підтвердили, що знайомі з робочими програмами дисциплін і вимогами до їх вивчення, а також мають достатню інформацію для вибору дисципліни, яка їх цікавить.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Важливою складовою освітнього процесу за ОНП є дослідницька діяльність, з використанням відповідних дослідницьких методів навчання (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/nakaz2024/Concept_Education.pdf): Протягом навчання в аспірантурі здобувач має виконати ОНП, провести власне наукове дослідження та захистити дисертаційну роботу, що передбачено Положенням про організацію освітнього процесу (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/1_1_24_Polozh_Osv_Prots_IHV_2024_2025.pdf). Зміст ОНП сприяє формуванню дослідницької компетентності здобувача вищої освіти, дозволяє оволодіти методами та інструментами організації дослідження відповідно до рівня складності поставлених завдань. Зокрема, кожен здобувач бере участь у виконанні держбюджетної науково-дослідної теми свого відділу. У розмові здобувачі підтвердили, що вони, як виконавці, зафіксовані у документації та отримують додаткову фінансову винагороду. Окрім того, здобувачі активно долучаються до виконання грантів та конкурсних проектів, зокрема, аспірант Шлапак О.О. брала участь у виконанні Гранту Президента України докторам наук для здійснення наукових досліджень на 2018 р.; Меньковська М. – Гранту НФДУ Конкурс НФДУ «Передова наука в Україні» на 2024–2026 рр. (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/Dodatok_3_ResearchProjects.pdf) Тематика дослідницьких завдань враховує особливості ОП, напрями наукових досліджень НПП, залученого до її реалізації (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/Dodatok_1_Vidpovidnist.pdf) Активно використовується матеріально-технічна база лабораторій та відділів НДІ, зокрема, Центру колективного користування (<https://hydrobio.kiev.ua/ua/struktura/laboratoriia-biologichno-aktivnykh-spoluk-tsentr-kolektyvnoho-korystuvannia>) та місця практик, зокрема, ставки Державного дендрологічного парку «Олександрія». За результатами наукових досліджень здобувачі публікують статті, зокрема і в журналі категорії А «Гідробіологічний журнал», який перевидається як Hydrobiological Journal (для пошукачів друк безкоштовний). Також, здобувачі беруть участь у конференціях, зокрема, у науково-практичній конференції молодих учених «Сучасна гідроекологія: місце наукових досліджень у вирішенні актуальних проблем», організатором якої є Рада молодих учених Інституту.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оприлюднене на сайті НДІ Положення про робочі програми навчальних дисциплін (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/pol_robochi_program.pdf) та Положення про проектну групу, групи забезпечення спеціальності та робочу групу (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/pol_proekt_grupa.pdf) оновлення освітніх програм нормує термін дії робочої програми дисципліни відповідно до терміну дії навчального плану. Таким чином, РП мають щорічно переглядатися і оновлюватися. Оприлюднені на сторінці НДІ робочі програми затверджені у 2024 році. Аналіз робочих програм показав, що у більшості з них наявні серед рекомендованої літератури джерела англійською мовою, публікації у періодичних виданнях, а також література авторства співробітників НДІ. Наприклад, у курсі «Професійна етика науковця-викладача» посилання на літературне джерело: Семенюк Н.Є. Деякі світові підходи до етики польових досліджень у гідробіології (огляд) (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/5_RP_prof%20etika%20naukovca_obov_2023_onovl.pdf). Також д.б.н., проф. Юришинцем В.І. оновлено зміст ОК «Актуальні проблеми сучасної біології» розглядом сучасних методів ідентифікації коронавірусу SARS-CoV-2 із застосуванням молекулярно-генетичного аналізу та ІФА (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/1_RP_akt%20oprob%20osuch%20obiol_obov_2023_onovl.pdf) У зв'язку із руйнуванням греблі Каховської ГЕС, д.б.н., проф. Щербак В.І. оновлено зміст ОК «Актуальні проблеми сучасної гідробіології», де проводиться детальний аналіз наслідків екологічної катастрофи. (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/6_RP_akt%20oprob%20osuch%20hydrob_viln_2023_onovl.pdf) Оновлена ОНП 2023 року містить новий розділ «Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти». (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/ONP_ihtiol__2023.pdf)

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

НДІ постійно дотримується стратегії інтернаціоналізації освітнього процесу за ОНП. Налагоджені співпраця із акордонними ЗВО та НДІ задля створення передумов для участі НПП та здобувачів вищої освіти у міжнародній академічній мобільності, наукових та освітніх проектах тощо. Зокрема, заключені договори про співпрацю з Інститутом рибного господарства м. Ольштин (Польща), Інститутом морських досліджень Університету Квебека м. Рімускі (Канада) (<https://docs.google.com/document/d/1bAU1zeJgda46iQ9bs1qLB7NE4LGu2eY/edit?tab=t.o>) НДІ забезпечує вільний доступ здобувачів та НПП до міжнародних інформаційних ресурсів і баз даних. НДІ регулярно

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Вимоги підкритеріїв 4.2, 4.3, 4.4, 4.5 виконано повністю. За підкритерієм 4.1 виявлено несуттєвий недолік, який можна виправити: відсутні конкретні вимоги до перезарахування результатів неформальної та інформальної освіти, критерії оцінювання самостійної роботи. Враховуючи вказаний недолік та відсутність практик, що мають зразковий та/або інноваційний характер, визначено рівень відповідності «В»

Недоліки

У робочих програмах ОП відсутні конкретні вимоги до перезарахування результатів неформальної та інформальної освіти, критерії оцінювання самостійної роботи. Зустрічаються російськомовні джерела.

Рекомендації

До 01.09.2025 розробити та внести до робочих програм критерії оцінювання самостійної роботи; умови перезарахування результатів неформальної та інформальної освіти; оновити перелік літератури, додавши джерела останніх років та вилучити російськомовні джерела.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

В НДІ діє чітко врегульована нормативними документами організація поточного та підсумкового контролю (атестації): Положення про організацію освітнього процесу (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/1_1_24_Polozh_Osv_Prots_IHB_2024_2025.pdf) З робочих програм видно, що для кожного освітнього компонента запропоновані форми контрольних заходів, методів та інструментів оцінювання, які дозволяють оцінити досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання (<https://hydrobio.kiev.ua/ua/aspirantura/navchalnyi-protses>) В НДІ вчасно оприлюднюється повна інформація щодо форм, змісту контрольних заходів і критеріїв оцінювання, забезпечено доступ до цієї інформації для учасників освітнього процесу. Реалізацію покладено на завідувача аспірантурою та гаранта ОП, що і підтверджено у бесіді із адміністративним персоналом та здобувачами. Наявна практика збирання та аналізу зворотного зв'язку від здобувачів вищої освіти щодо чіткості та доступності інформації про форми, зміст контрольних заходів і критерії оцінювання (<https://hydrobio.kiev.ua/images/vacancy/Anketuv24.pdf>). Студентам надається необхідна підтримка у підготовці до оцінювання та після його проведення (пояснення щодо критеріїв оцінювання та як вони застосовуються, проведення консультацій щодо навчального матеріалу тощо – підтверджено у розмові із пошукачами Працює ефективний зворотній зв'язок за результатами оцінювання, що дає здобувачам можливість зрозуміти свої помилки, вдосконалити свої знання та вміння і уникати аналогічних помилок у майбутньому

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Стандарт вищої освіти за третім рівнем спеціальності Біологія відсутній. Формою атестації здобувачів вищої за третім рівнем освіти є атестація здобувача ступеня доктора філософії («Порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження ступеня доктора філософії в Інституті гідробіології НАН України» (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/2_8_24_Por_prysud_PhD_24_25.pdf)) Атестація дозволяє встановити набуття компетентностей восьмого кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій. Здобувач повинен набути теоретичні знання, уміння, навички та компетентності, визначені стандартом вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 091 «Біологія», провести власне наукове дослідження, оформлене у вигляді дисертації, та опублікувати основні його наукові результати.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів, порядку оскарження результатів контрольних заходів, їх повторного проходження та ліквідації академічної заборгованості нормативно врегульовані: Положення про організацію освітнього процесу (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/1_1_24_Polozh_Osv_Prots_IHB_2024_2025.pdf) та Положення про апеляційну комісію (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/pol_apel_komis.pdf) Інструменти, застосовані під час контрольних заходів, дозволяють забезпечити об'єктивність та неупередженість екзаменаторів і запобігти конфлікту інтересів, що підтверджено в розмові із академічним персоналом та пошукачами. Звіт аспіранта про виконання освітньої та наукової складових відбувається на засіданні відділу, до якого він прикріплений (щопівроку), та заслуховується в кінці навчального року вченою радою, рішення якої вноситься до індивідуального плану здобувача. Аспірант має право змінювати свій індивідуальний навчальний план за погодженням із своїм науковим керівником та затвердженням вченою радою. Учасники освітнього процесу поінформовані про визначені правила і процедури.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

В ЗВО наявна чітка політика впровадження принципів та правил академічної доброчесності в освітній процес, заходів із забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності, процедур попередження та реагування на порушення принципів та правил академічної доброчесності. Ця політика нормативно урегульована: Положення про організацію освітнього процесу (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/1_1_24_Polozh_Osv_Prots_IHB_2024_2025.pdf) Положення про Кодекс академічної доброчесності (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/pol_kodeks_dobroch.pdf) Учасники освітнього процесу поінформовані про політику та процедури забезпечення академічної доброчесності. Під час зустрічей з керівником аспірантури, гарантом ОП, керівниками дисертаційної роботи пошукачів ознайомлюють із принципами академічної доброчесності. В ЗВО організована просвітницька діяльність, спрямована на популяризацію принципів та правил академічної доброчесності. Першокурсників знайомлять із «Етичним кодексом ученого України» та в курсах дисциплін наголошують про необхідність його дотримання. В ЗВО діє ефективна система запобігання та виявлення академічного плагіату. Вона передбачає не лише використання певних технологічних рішень під час обов'язкової перевірки наукових, кваліфікаційних та навчальних робіт на наявність ознак академічного плагіату, але й аналіз цієї перевірки фахівцями відповідної предметної області Питання забезпечення перевірки дисертацій здобувачів на наявність плагіату покладено на відділ науково-технічної інформації Інституту. Перевірка наукових та освітніх робіт на плагіат здійснюється за допомогою Інтернет-сервісів, зокрема, сервісу StrikePlagiarism. За потреби додаткова перевірка може здійснюватися іншими системами, які є у вільному доступі. Під час процедури підготовки до захисту дисертації здобувачів проходять обов'язкову перевірку на плагіат з використанням відповідних платформ та програмних засобів (<https://unicheck.com>; <https://StrikePlagiarism.com>). Випадків плагіату в наукових публікаціях та дисертаційних роботах аспірантів Інституту не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Вимоги підкритеріїв 5.1- 5.4 виконано повністю. Враховуючи відсутність практик, що мають зразковий та/або інноваційний характер, визначено рівень відповідності «В»

Недоліки

У ході аналізу за критерієм 5 недоліків не виявлено.

Рекомендації

Відсутні

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

В ході аналізу даних відомостей самооцінювання, відомостей про науково-педагогічних та наукових працівників (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/Vidom_NPP.pdf), персонал сайту відділу біології відтворення риб (<https://surl.li/yswjis>), профілів НПП у наукометричних базах ЕГ дійшла висновку, що професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОНП Іхтіологія, забезпечує досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання. Відомо, що до реалізації даної ОНП залучено працівників ЗВО, які в змозі забезпечити певні ОК, які вони реалізують з огляду на їх кваліфікацію та професійний досвід, з урахуванням вимог Постанови КМУ «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» (<https://surl.li/slniio>). НПП, які є задіяні у реалізації даної ОНП, мають наукові ступені докторів та кандидатів наук у галузі біології (03.00.10 – іхтіологія, 03.00.17 – гідробіологія) та орієнтовно 70% освітніх компонент викладають доктори наук. Також важливим моментом високої кваліфікації викладачів є наявність публікацій у журналах, що індексуються у базах даних Scopus та Web of Science. Відомо, що стаж роботи усіх НПП перевищує 5 років роботи на наукових посадах. В ЗВО працює понад 50 кандидатів та 13 докторів наук, які складають кадровий резерв працівників. Викладачі відділу та даної ОНП стараються вдосконалити рівень власної кваліфікації, проходячи курси, що покращують їхній рівень викладацької майстерності. Відомо, що Семенюк Н.Є. у 2024 р. у рамках підвищення кваліфікації пройшла курс «Академічна доброчесність: онлайн курс для викладачів» на освітній платформі Prometheus (60 годин, 2 кредити ЄКТС) та отримала сертифікат про успішне завершення курсу, у 2024-2025 рр. – підвищення кваліфікації у Житомирському державному університеті імені Івана Франка, тема стажування: «Методика викладання біології у закладах вищої освіти» (180 годин) (відповідь на Запит 7). Також Юришинець В.І. пройшов курс «Зміцнення викладання та організаційного управління в університетах» на освітній платформі Prometheus та отримав сертифікат. Позитивним моментом є те, що великий відсоток НПП, які реалізують дану ОНП мають профілі у Scopus, WOS та ORCID.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

В Інституті гідробіології НАН України наявна процедура конкурсного відбору викладачів даної ОНП, яка є прозорою та не містить дискримінаційних ознак. Необхідний рівень професіоналізму викладачів забезпечується через залучення до освітнього процесу провідних фахівців Інституту гідробіології НАН України, які мають відповідний науковий ступінь, вчене звання та відповідний стаж наукової/науково-педагогічної роботи. Відомо, що наукові працівники, які задіяні у впровадженні освітньої діяльності, отримують певні рейтингові бали в процедурах внутрішнього кваліфікаційного оцінювання. Одним із елементів відбору є процедура вибору аспірантами варіативних компонентів ОНП, яка базується на зацікавленості у дисциплінах певного спрямування та рейтингах викладачів. Також необхідний рівень професіоналізму викладачів забезпечується через залучення до освітнього процесу провідних фахівців Інституту гідробіології НАН України, які мають відповідний науковий ступінь, вчене звання та відповідний стаж наукової/науково-педагогічної роботи. Важливим моментом є і наявність достатньої кількості наукових публікацій у виданнях, віднесених до наукометричних баз Scopus, WOS, та які проводять активну дослідницьку роботу. Відомо, що доктори біологічних наук, результати наукових досліджень яких є опубліковано у рейтингових виданнях (Q3, Q2), викладають дисципліни: «Фізіологія та біохімія риб», «Актуальні проблеми сучасної іхтіології» – завідувач відділу розвитку риб д.б.н. за спеціальністю Іхтіологія Потрохов О.С., «Актуальні проблеми сучасної біології», «Методологія та методи гідробіологічних досліджень» – завідувач відділу санітарної гідробіології

та гідропаразитології д.б.н. проф. Юришинець В.І.; «Актуальні проблеми сучасної гідробіології» провідний науковий співробітник д.б.н. проф. Щербак В.І. У Інституті на офіційному веб-сайті у розділі “Вакансії” розміщена додаткова та актуальна інформація щодо вакантних посад (<https://hydrobio.kiev.ua/ua/vakansii>) та відповідна інформація щодо порядку проведення конкурсу (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/por_konkurs_vakant.pdf). Під час проведених інтерв'ювань, ЕГ було з'ясовано, що у ЗВО конкурсний відбір проводиться відкрито та об'єктивно до усіх бажаючих кандидатів та дозволяє забезпечити необхідний рівень професіоналізму викладачів для успішної реалізації ОНП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

В ході проведених бесід ЕГ було з'ясовано, що на сьогодні Інститут виступає основним роботодавцем аспірантів-випускників, підготовка яких є основним поповненням кваліфікованих кадрів ЗВО. Також залучення провідних фахівців ЗВО як наукових керівників студентів дозволяє впливати на формування індивідуальної траєкторії підготовки, вдосконалення/коригування робочих програм освітніх компонентів. Під час інтерв'ювань було з'ясовано, що ознайомлення з потенційними роботодавцями відбувається і під час наукових заходів, які проходять в Інституті, а саме: семінарів, засідань вченої ради, наукових конференцій та інших наукових зібрань. Представники різних установ, що можуть бути роботодавцями, запрошуються на заходи/семінари, на яких аспіранти презентують результати своєї наукової роботи, та захист дисертаційних робіт, який відбувається на засіданнях спеціалізованих рад Інституту гідробіології НАН України. В ЗВО в рамках виконання різного плану міжнародних та національних наукових проектів підтримуються традиції проведення семінарів, круглих столів та лекцій вченими з іноземних та вітчизняних установ, до організації та участі у яких є залучені здобувачі ВО. Серед яких: Міжнародний україно-японський науковий семінар «Водоймище-охолоджувач Чорнобильської АЕС на стадії виведення з експлуатації» (<https://surl.li/dztvpz>); Круглий стіл «Чужорідні види гідробіонтів континентальних водойм України» (<https://surl.li/mbjetn>); Науково-практичний семінар «Використання наукових розробок у запровадженні сучасних підходів щодо оцінки забруднення води та донних відкладів прісноводних екосистем» (<https://surl.li/qpktun>, 2024 р.). ЕГ рекомендує залучати представників роботодавців із інших установ та ЗВО до реалізації освітнього процесу (проведення різного плану аудиторних занять).

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

ЕГ під час проведених інтерв'ювань вдалося з'ясувати, що ЗВО старається сприяти професійному розвитку викладачів та заохочує розвиток викладацької майстерності. Адже участь у освітньому процесі є однією з важливих складових рейтингу науковців в Інституті. Також підготовка НПП до різного плану аудиторних занять потребує від них ознайомлення з актуальними науковими досягненнями та постійного відслідковування сучасних тенденцій в методологічній та методичній наукових базах, знання сучасних методів аналізу та представлення інформації, що в свою чергу сприяє розвитку викладацької майстерності викладачів. Важливим моментом є те, що участь у викладацькій роботі враховується при розподілі премій з економії ФЗП. Високий професійний рівень НПП засвідчує атестація наукових працівників, що проводиться відповідно до «Положення про атестацію наукових працівників» щоп'ять років (https://hydrobio.kiev.ua/images/news/polojennia_2020.pdf). Також з метою визначення професійного рівня працівників в ЗВО проводиться внутрішнє рейтингове оцінювання науковців, один із розділів якого враховує педагогічну діяльність. Аспіранти є залучені у проходженні анкетування, щодо оцінювання професійності викладачів. Варто зазначити, що професійному зростанню НПП сприяє участь у конкурсах на отримання грантів та їх виконання. Відомо, що за період з 2016–2024 рр. науковці виконували 30 міжнародних та вітчизняних грантів (відповідь на Запит 10). В Інституті гідробіології НАН України система стимулювання викладачів діє через внутрішнє рейтингове оцінювання та діє матеріальне і нематеріальне заохочення (преміювання, стажування, отримання вчених звань, нагородження грамотами). Участь у викладацькій роботі враховується при розподілі премій з економії ФЗП. В період обмежувальних карантинних заходів НПП ЗВО освоїли дистанційні методи презентації лекцій та поєднання очної з дистанційною формою навчання. В умовах воєнного стану викладачі були вимушені освоїти викладання за умов переривання занять повітряними тривогами та періодичного зникнення електроенергії та зв'язку.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертна група під час проведених бесід та аналізу дійшла висновку щодо повної відповідності підкритеріїв 6.1, 6.2 та 6.4 та частково відповідності за підкритерієм 6.3. Серед сильних сторін за критерієм 7 є наявність висококваліфікованого персоналу, що задіяний в реалізації ОНП Іхтіологія за третім рівнем вищої освіти та зацікавленість НПП в підвищенні рівня своєї викладацької майстерності. В результаті чого проходять курси/стажування та публікуються в наукометричних базах даних таких як Scopus та ін. В ЗВО діє система стимулювання професійного зростання і розвитку викладацької майстерності через систему матеріального та нематеріального заохочення (преміювання, нагорода грамотами та стажування), що є позитивною практикою.

Недоліки

Недостатнє залучення представників роботодавців та професіоналів - практиків у даній галузі, до проведення занять та реалізації НП за даною ОНП. В тому числі до проведення лекційних чи іншого плану занять.

Рекомендації

Експертна група для вдосконалення освітньої діяльності за критерієм 6, рекомендує активізувати залучення роботодавців, їх представників, професіоналів - практиків із інших установ та ЗВО до реалізації освітнього процесу (проведення різного плану аудиторних занять). ЕГ рекомендує усунути виявлені недоліки протягом 2025-2026 н.р.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

ЕГ під час проведення бесід з фокус-групами дійшла висновку, що фінансові та матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення ОНП Іхтіологія сприяє досягненню цілей та програмних результатів навчання. Гарантом ОНП було організовано проведення відеотрансляції, що підтверджує наявність матеріально-технічної бази, яка забезпечує проведення всіх видів лабораторної, практичної та науково-дослідної роботи аспірантів. До структури Інституту входять 8 наукових відділів (розділ "Структура" - <https://hydrobio.kiev.ua/ua/>), біотехнологічний комплекс, науково-допоміжні підрозділи: наукова бібліотека (<https://surl.li/vdwnxi>) з читальним залом та електронним каталогом (<https://surl.li/lpygmr>), відділ науково-технічної інформації (<https://surl.li/flevgi>), дві гідробіологічні станції (<https://hydrobio.kiev.ua/ua/struktura/hidrobiolohichni-stantsii>), редакція наукового журналу «Гідробіологічний журнал» (<http://www.hydrobiolog.com.ua/>). Також фонди бібліотеки становлять понад 66 тис. примірників, є доступ до мережі бібліотек. Наявний доступ до наукових баз даних SCOPUS, Web of Science, що було підтверджено під час бесід. Приміщення Інституту відповідають санітарно-технічним нормам та обладнані необхідними технічними засобами (мультимедіа, комп'ютерами, вимірювальною технікою). Відомо, що реалізації навчання за даною ОНП задіяні прилади Центру колективного користування: хромато-масспектрометр Agilent 1200, мікроскопи, спектрофотометри, гамма-спектроскопічна система (GS System), що було підтверджено під час відеотрансляції. Біотехнологічний комплекс слугує експериментальною базою для проведення досліджень з контрольованими умовами. Білоцерківська експериментальна гідробіологічна станція Інституту (<https://hydrobio.kiev.ua/ua/struktura/hidrobiolohichni-stantsii>) має рибоводні ставки, які використовуються студентами як модельні водні об'єкти для проведення їхніх експериментальних досліджень. Для реалізації дистанційного навчання використовуються такі програми як: Zoom, ресурси освітнього простору Google. На веб-сайті ЗВО у вільному доступі в розділі "Аспірантура" розміщені робочі програми та силабуси навчальних дисциплін ОНП Іхтіологія (<https://surl.li/ccidqygh>) та методичне забезпечення (<https://surl.li/eieyui>). Варто зазначити що у структурі ЗВО є гуртожитки у яких аспіранти мають змогу проживати, а саме Гуртожиток №7 з відповідними умовами. Відомо, що неподалік Інституту гідробіології НАН України наявне укриття (просп. В. Івасюка 10А) для усіх бажаючих учасників освітнього процесу, що було підтверджено під час онлайн - зустрічей та відео.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

ЕГ під час проведених бесід із фокус-групами з'ясувала, що викладачі та аспіранти даної ОНП мають безоплатний доступ до всіх необхідних інформаційних ресурсів та інфраструктури Інституту гідробіології НАН України, які є необхідні для навчального процесу, викладацької та наукової діяльності. Студенти та НПП у вільному доступі можуть переглянути усю необхідну інформацію щодо навчального процесу на веб-сайті Інституту - <https://hydrobio.kiev.ua/ua/>, відділу аспірантури - <https://hydrobio.kiev.ua/ua/aspirantura/zabezpechennia-osvitnoi-dialnosti> та відділу Біології відтворення риб - <https://surl.li/injzfp>. ЗВО забезпечує доступ викладачів і студентів до різних інформаційних ресурсів. Аспіранти мають можливість використовуватися ресурсами наукової бібліотеки (<https://surl.li/dfycwe>) та її електронними каталогами (<https://surl.li/xpreun>). Також НПП та студентам надається

безоплатний доступ до наукометричних баз даних (Web of Science, Scopus, Research4Life, Springer), що було підтверджено під час проведених бесід. Лекційні приміщення та лабораторії Інституту обладнані необхідними технічними засобами (мультимедіа, комп'ютери, вимірювальна техніка, підключення до мережі Інтернет, Wi-Fi), що було підтверджено під час відео-трансляції матеріально-технічного забезпечення даної ОНП. В ЗВО на сайті Інституту наявна "Скринька довіри" (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/Box_Dovira.pdf, <https://surl.li/zpfrwu>), де здобувачі вищої освіти можуть залишити своє повідомлення щодо корупційних правопорушень та інші важливі повідомлення/прохання.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

В ході проведених інтерв'ювань експертна група встановила, що освітнє середовище в ЗВО є безпечним для життя, здоров'я та задовольняє потреби та інтереси аспірантів наскільки це можливо в сучасних реаліях. Освітнє середовище Інституту гідробіології НАН України дозволяє задовольнити потреби та інтереси аспірантів через доступ до навчальних, науково-дослідницьких ресурсів та інфраструктури установи, що є необхідним для виконання освітньої та наукової складової індивідуального плану студента. Відомо, що аспірант має доступ до всіх видів відкритої наукової інформації; участі у виконанні НДР підрозділу, до якого він прикріплений; можливість взяти участь у конкурсах на отримання стипендій та грантів (як закордонних так і вітчизняних) (<https://surl.li/oodvap>). Відомо, що в Інституті гідробіології НАН України видається періодичне наукове видання «Гідробіологічний журнал»/«Hydrobiological Journal» (Scopus) (<http://www.hydrobiolog.com.ua/>) в якому здобувачів ВО мають змогу публікуватися поза редакційною чергою. Під час введення карантинних заходів НПП покращили свої навички у використанні дистанційних методів навчання та поєднання очної та дистанційних форм навчання. Для проведення занять в дистанційному форматі використовують такі платформи як: Zoom, Google Meet. В умовах воєнного стану в країні викладання навчальних дисциплін відбувається за умов переривання заняття повітряними тривогами та періодичного зникнення електроенергії. Відомо, що найближче обладнане укриття знаходиться у станції м. Оболонь, або сховище за адресою пр. Володимира Івасюка, 10-а, куди студенти також мають змогу пройти у випадку оголошення повітряної тривоги. У ЗВО приміщення, де проходять різного плану заняття, пройшли обстеження на відповідність протипожежним та санітарним умовам. Під час бесід з інтерв'юерами було з'ясовано, що аспіранти та НПП проходять регулярні інструктажі з техніки безпеки, що є відображено у журналах з техніки безпеки. Також в Інституті є медпункт та призначена відповідальна особа (Майстрова Н.В.) за психологічну підтримку учасників освітнього процесу, що було підтверджено під час бесід.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ЗВО старається забезпечити для студентів усі необхідні види підтримок. Механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки аспірантів реалізуються через: НПП, відділ аспірантури та вченого секретаря (Майстрова Н.В.), профспілковий комітет, Раду молодих вчених. Також аспіранти за необхідності можуть звернутися до дирекції – заступника директора з наукової роботи та безпосередньо до директора Інституту. У ЗВО є призначена особа, відповідальна за психологічну підтримку учасників освітнього процесу. Інформаційна підтримка аспірантів здійснюється через офіційний веб-сайт Інституту гідробіології НАН України (<https://hydrobio.kiev.ua/ua/>), Відділу біології відтворення риб (<https://surl.li/xjphuh>), офіційні сторінки в соціальних мережах (Facebook - <https://www.facebook.com/Hydrobio.kiev.ua>), за допомогою застосунку Viber та аспірантської спільноти. Для реалізації освітньої підтримки студентів на сайті Інституту у розділі "Аспірантура" розміщено необхідну інформацію про ОНП (<https://hydrobio.kiev.ua/ua/aspirantura/zabezpechennia-osvitnoi-diialnosti>) та навчальні плани (<https://hydrobio.kiev.ua/ua/aspirantura/navchalnyi-protses>). Консультативну допомогу та підтримку аспірантам надається їхніми науковими керівниками. Здобувачі ВО мають можливість отримати додаткові консультації керівників та науковців з відділів, до яких прикріплений аспірант та підрозділів, на які покладені функції випускових кафедр, що було підтверджено під час інтерв'ювання. Також за потреби консультації студентам можуть надавати і фахівці установи та інших навчальних закладів. В Інституті, на жаль, відсутній відділ/служба психологічної допомоги, проте є відповідальна особа (Майстрова Н.В.) за надання психологічної підтримки бажаним освітнього процесу. Експертна група рекомендує розглянути можливість створення відповідного відділу психологічної допомоги в Інституті. Через призначення та нарахування державної стипендії здійснюється соціальна підтримка аспірантів. Відомо, що за наявності коштів аспірантам наприкінці року виплачується матеріальна допомога відповідно до «Порядку використання коштів, що можуть бути використані для надання матеріальної допомоги та заохочення аспірантам» (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/por_vikor_koshtiv.pdf). Студенти за час навчання є забезпечені гуртожитками НАН України, що було підтверджено під час бесід. Також в аспірантів відповідно до законодавства передбачені щорічні канікули та вони мають право на академічну відпустку (за рішенням Вченої ради згідно з законодавством та нормативними документами) (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/24_Polozh_vidrah_ponovl_24_25.pdf). Позитивною практикою є те, що здобувачі вищої освіти та студентське самоврядування організовують благодійні акції та допомагають ЗСУ.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Інститут гідробіології НАН України має достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. В ЗВО передбачені умови доступності до будівлі (<https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/Umovy%20dostupnosti.pdf>), навчальних приміщень для осіб з інвалідністю та маломобільним особам, наявні пандуси та ліфти. Реалізувати право на навчання можуть сприяти також використання технологій дистанційного навчання. Під час інтерв'ювання з гарантом та фокус-групами було з'ясовано що за ОНП Іхтіологія навчається аспірант з особливими освітніми потребами – В. Воробійов, який наразі знаходиться в академічній відпустці.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Під час проведених інтерв'ювань експертна група зясувала, що освітній процес в Інституті гідробіології базується на науковості, відкритості та доступності. Важливим моментом є те, що в політиці ЗВО та у галузі освітньої діяльності наявний принцип засудження гендерного насильства, сексуальних домагань та булінгу. Політика Інституту ґрунтується на законодавстві України, включаючи закони про освіту, про запобігання корупції, про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні, Статуту (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/Statut_IHV_2022.pdf) та інших нормативно-правових документів/актів, що регулюють відповідні сфери, а саме Положенні про врегулювання конфліктів у Інституті гідробіології НАН України (відповідь на Запит 6), Положенні про реалізацію освітнього процесу (<https://surl.li/ajogsd>) та Положенні про апеляційну комісію (<https://surl.li/gqqrfu>). В установі є призначена особа, відповідальна за антикорупційну політику. На сайті ЗВО функціонує електронна “Скринька довіри” (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/Vox_Dovira.pdf, <https://surl.li/pmthxi>) куди можна звернутися при потребі та у випадку корупційних проявів з боку академічної спільноти, написати скаргу. Під час проведених бесід експертна група з'ясувала, що на ОНП Іхтіологія конфліктних ситуацій (пов'язані із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією) не виникало. Також появі такого плану ситуацій запобігає доступність та відкритість до спілкування та контролю представників адміністрації, керівників наукових підрозділів, Ради молодих вчених, Профспілкового комітету, колективу Інституту. В ході проведених інтерв'ювань було з'ясовано, що різного плану конфліктні ситуації за час реалізації даної ОНП не виникали.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ дійшла висновку щодо повної відповідності підкритеріїв 7.1, 7.2, 7.3 та 7.5, 7.6 та часткову відповідність за підкритерієм 7.4. Серед позитивних моментів за критерієм 7 є наявність достатнього матеріально-технічного забезпечення, яке включає в себе лабораторне обладнання, навчальні та навчально-наукові лабораторії та експериментальні гідробіологічні станції. Також наявність “Гідробіологічного журналу”, який індексується в базі даних Scopus та наявність безоплатного доступу до необхідних інформаційних ресурсів, фондів наукової бібліотеки та наукових баз даних. Можливість отримати додаткового матеріального заохочення (преміювання) для аспірантів за публікації у фахових журналах

Недоліки

- Відсутність повноцінного відділу/служби психологічної допомоги.

Рекомендації

ЕГ рекомендує розглянути можливість створення відповідного відділу психологічної допомоги в Інституті гідробіології НАН України та його розділом на сайті. ЕГ рекомендує усунути виявлені недоліки протягом 2025-2026 н.р.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

В Інституті гідробіології НАН процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюються наступними документами: Положенням про організацію освітнього процесу в Інституті (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/1_1_24_Polozh_Osv_Prots_IHB_2024_2025.pdf) та Положенням про проектну групу, групи забезпечення спеціальності та робочу групу оновлення освітніх програм в Інституті гідробіології НАН України (http://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/pol_proekt_grupa.pdf). ЗВО старається послідовно дотримуватися визначених процедур розроблення, моніторингу, затвердження та перегляду ОНП. Відомо, що періодичний перегляд ОП/ОНП відбувається за результатами моніторингу з метою визначення відповідності отриманих результатів Національній рамці кваліфікацій та іншим керівним документам з покращення ОНП. Під час бесід було з'ясовано, що моніторинг та періодичний перегляд ОНП здійснюється через такі засоби як спілкування й анкетування студентів, з ініціативи членів групи забезпечення даної ОНП, та при бесіді із стейкхолдерами (науковими працівниками та викладачами), порівняння ОНП Іхтіологія з іншими суміжними освітньо-науковими програмами. Відомо, що перегляд даної ОНП відбувався в 2021, 2023 та 2024 роках (<https://hydrobio.kiev.ua/ua/aspirantura/zabezpechennia-osvitnoi-diialnosti>). Під час останнього перегляду ОНП Іхтіологія було розширено формулювання стосовно наукової складової програми та індикаторів її виконання у різні роки навчання. Дані зміни було висвітлено в проєкті ОНП (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/2_ProjectONP_Ichthyology_25.pdf). Ці зміни були також обґрунтовані останніми змінами в законодавстві України, яке регламентує освітню діяльність. Для більшої ясності внесених змін до ОНП ЕГ рекомендує розглянути можливість створення загальної "Таблиці пропозицій та схвалень" щодо моніторингу ОНП Іхтіологія (висловлених побажань та прийнятих рішень) та розмістити її на сайті Інституту гідробіології НАН України для оцінки внесених змін, які відбулися за даною ОНП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Під час інтерв'ювань було з'ясовано, що залучення аспірантів до процесу періодичного перегляду ОНП, забезпечення її якості, оцінювання ОНП та роботи НПП відбувається: - через роботу студентів у складі Ради молодих вчених (до складу РМВ входили аспіранти: Вакарова Д.А., Кофонов К., Шлапак О.О., Леонтьєва Т.О., Коваленко Ю.О., Жорова А.В.); - через проведення анкетування здобувачів ВО (проведення моніторингу їх задоволеності даної ОНП її складових), побажання студентів були враховані при оновленні ОНП в 2021 р. через актуалізації курсу «Професійна етика науковців»; - через внесення своїх пропозицій у гугл - форму на сайті Інституту (<https://surl.li/kvweoo>). Також до складу робочої групи ОНП включали молодих науковців, які навчалися та успішно захистилися за спеціальністю іхтіологія (к.б.н. Абрам'юк І.І., PhD Коваленко Ю.О.). Аспіранти ЗВО беруть участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОНП та її компонент в Інституті через їх залучення до обговорення ОП/ОНП у наукових підрозділах (випускових кафедрах), Вченій раді Інституту, через Раду молодих учених Інституту (<https://www.facebook.com/YSC.NASofUkraine>), до складу якої входять аспіранти. Відомо, що представники Ради молодих учених (серед яких Коваленко Ю.О.) входять до складу Вченої ради Інституту (<https://hydrobio.kiev.ua/ua/struktura/vchena-rada>), та мають змогу донести побажання та зауваження під час обговорення ОНП та робочих програм. Під час навчального процесу проводяться анкетування здобувачів ВО, що дозволяє проаналізувати побажання, оцінити загальні зауваження та за необхідності їх скоригувати.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ЕГ в ході проведених інтерв'ювань вдалося з'ясувати, що Інститутом укладено договори про співпрацю з установами (відповідь на Запит 3), які можуть бути потернційними роботодавцями та які можуть бути залучені до процесу забезпечення якості освітніх програм, серед яких: «Інститут біології та медицини» Київського національного університету імені Тараса Шевченка; Національний університет «Києво-Могилянська академія»; Національний транспортний університет; Житомирський державний університет імені Івана Франка; Львівський національний університет імені Івана Франка; Національний університет біоресурсів і природокористування України; Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова; Національний університет харчових технологій; Тернопільський національний педагогічний університет ім. Володимира Гнатюка; Білоцерківський національний аграрний університет; Університет Григорія Сковороди в Переяславі та інші. Варто зазначити, що роботодавці та їх представники залучаються до обговорення рівня підготовки студентів під час проходження ними асистентської (аспірантської) педагогічної практики (<https://surl.li/euykcl>), їхніх наукових досліджень при атестації аспірантів та захисті дисертаційних робіт. Під час проведення наукових семінарів, круглих столів, конференцій та інших заходів, які проходять в ЗВО доносяться та розглядаються інтереси представників роботодавців. Інститут гідробіології НАН

України являється основним роботодавцем випускників та забезпечує науковими кадрами підрозділи для реалізації стратегії розвитку ЗВО (<https://hydrobio.kiev.ua/ua/vakansii>).

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

В Інституті інформація щодо кар'єрного шляху випускників аспірантури та працевлаштування аспірантів збирається службою ученого секретаря, дані яких враховуються при підготовці довідки щодо ефективності діяльності аспірантури при проведенні конкурсу для участі у відборі виконавців державного замовлення на підготовку наукових кадрів через аспірантуру, при оцінюванні ефективності діяльності наукових підрозділів та ЗВО. Проте детальної інформації щодо кар'єрного шляху випускників на сайті Інституту не було висвітлено. ЕГ рекомендує розглянути можливість створення розділу, який буде висвітлювати кар'єрний шлях та професійні здобутки випускників за даною ОНП ("Випускники", "Кар'єрний шлях випускників" тощо). На офіційній сторінці Інституту у в розділі "Вакансії" (<https://hydrobio.kiev.ua/ua/vakansii>) розміщено інформацію на заміщення вакантних посад, що можуть зацікавити випускників різних наукових підрозділів.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Під бесід було з'ясовано, що в Інституті система забезпечення якості закладу вищої освіти старається забезпечити вчасне реагування на результати моніторингу ОНП, зокрема здійснений через онлайн - анкетування зацікавлених сторін. Відомо, що у процесі здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час реалізації даної ОНП істотні недоліки не були виявлені. За результатами проведеного анкетування (відповідь на Запити 2, <https://hydrobio.kiev.ua/images/vacancy/Anketuv24.pdf>) рівня задоволеності аспірантами освітньо-науковою програмою виявлено, що здобувачі ВО на питання "Відповідність робочих дисциплін потребам спеціальності" відповіли - "так" 50-100% респондентів. Задоволеність переліком вибіркового дисциплін: 78% «Так»; 17% – «Скоріше так, ніж ні»; 5% – «Ні». Рівень задоволеності організацією своєї науково-дослідної роботи: 78% здобувачів оцінили на 10 балів і 22% здобувачів – на 9 балів. Рівень та забезпечення науковим обладнанням та інфраструктурою: 39% респондентів оцінили на 10 балів, 22% – на 8 балів, 22% – на 7 балів, 17% – на 9 балів. Загальні висновки: результати анкетування аспірантів в Інституті гідробіології показали, що рівень задоволеності здобувачів наданням освітніх послуг є високим. Серед побажань, висловлених здобувачами, – додати матеріал до деяких освітніх компонентів та збільшити кількість практичних занять, а також додати деякі нові дисципліни.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Відомо, що ОНП Іхтіологія тричі проходила умовну акредитацію, в 2023 році було враховано зауваження щодо необхідності більш детального підтвердження кваліфікації НПП, які були задіяні у реалізації даної ОНП та було опубліковано методичні праці викладачів. Д.б.н. Семенюк Н.Є. у 2024 р. у рамках підвищення своєї кваліфікації пройшла курс «Академічна доброчесність: онлайн курс для викладачів» на освітній платформі Prometheus (60 годин, 2 кредити ЄКТС) та отримала сертифікат про успішне завершення курсу, у 2024-2025 рр. – підвищення кваліфікації у Житомирському державному університеті імені Івана Франка без відриву від основного місця роботи шляхом стажування (24.11.2024–25.01.2025), тема стажування: «Методика викладання біології у закладах вищої освіти» (180 годин) (відповідь на Запит 7). Варто зазначити, що також інші викладачі даної ОНП проходили підвищення своєї кваліфікації серед яких д.б.н. В.І. Юришинець пройшов курс «Зміцнення викладання та організаційного управління в університетах» на освітній платформі Prometheus, отримав сертифікат та к.б.н. Усов О.О. пройшов курс та отримав сертифікат «Запобігання сексуальній експлуатації та нарузі. Реагування та протидія. Курс для практикуючих спеціалістів у сфері громадського здоров'я в Україні».

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

За результатами проведених онлайн-зустрічей з фокус-групами було встановлено, що усі учасники освітнього процесу за ОНП Іхтіологія розуміють необхідність створення якісної академічної спільноти в ЗВО. Учасники академічної спільноти є залученими до процедур внутрішнього забезпечення якості даної ОНП та мають можливість вносити побажання, висловлювати власну думку чи побажання щодо вдосконалення/покращення освітньо-наукової програми. Також академічна спільнота Інституту гідробіології НАПН України залучена до процедури внутрішнього забезпечення якості даної ОНП через наукове керівництво роботою студентів над дисертаційним дослідженням, підготовку спільних із аспірантами наукових публікацій та через організацію наукових конференцій та з'їздів, участь

у них учасників академічної спільноти та обговорення питань стосовно удосконалення освітнього процесу. Та через участь у контролі та здійсненні виконання освітньої та наукової діяльності здобувачів вищої освіти. Відомо, що науковці ЗВО залучаються до різного плану тренінгів та заходів з метою ознайомлення аспірантів з приладною базою наявного обладнання та новими методиками і технологіями, якими забезпечений Інститут. Культура якості освіти в ЗВО формується в результаті реалізації Концепції освітньої діяльності Інституту (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/nakaz2024/Concept_Education.pdf), в якій висвітлено основні принципи освітньої діяльності ЗВО: - інтеграція науково-дослідницької роботи, навчання, інноваційної та виробничої діяльності; - побудова ОП/ОНП на компетентнісній основі відповідно до рівнів Національної рамки кваліфікацій та стандартів вищої освіти; - здійснення незалежної та об'єктивної оцінки результатів навчання; - відповідність змісту навчання потребам ринку праці та перспективам розвитку галузей економіки які є дотичні до гідробіології та іхтіології; - забезпечення доступу бажаних/зацікавлених осіб до освітніх програм Інституту, в тому числі й осіб з особливими фізичними потребами; - незалежність освітньої діяльності від впливу політичних партій, громадських та релігійних організацій; - формування відповідної системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності; - створення умов для реалізації концепції “Навчання впродовж життя”; - важливість таких понять як гуманізм, демократизм та пріоритетність загально-людських духовних цінностей. Варто зазначити, що академічна доброчесність є невід'ємною та важливою ознакою культури якості освіти. Під час інтерв'ювання було з'ясовано, що всі учасники освітнього процесу є ознайомлені та підтримують академічну доброчесність (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/pol_kodeks_dobroch.pdf).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

В ході проведеного аналізу експертна група дійшла висновку щодо відповідності підкритеріїв 8.2, 8.3 та 8.5 - 8.7 та часткову відповідність підкритеріїв 8.1 та 8.4 згідно встановленим вимогам. Серед позитивних моментів за критерієм 8 є надання Інститутом можливості працевлаштування аспірантів під час та після завершення навчання. Також варто зазначити, що учасники освітнього процесу розуміють необхідність створення якісної академічної спільноти в Інституті та мають можливість висловлювати власну думку щодо даної ОНП та освітнього середовища.

Недоліки

Виявлені недоліки: - Відсутність загальної “Таблиці пропозицій та схвалень” щодо внесених змін до даної ОНП. - Відсутність розділу на сайті Інституту/Відділу біології відтворення риб, який буде висвітлювати кар'єрні досягнення випускників за даною ОНП.

Рекомендації

Експертна група рекомендує розглянути можливість створення загальної “Таблиці пропозицій та схвалень” щодо моніторингу ОНП Іхтіологія (висловлених побажань та прийнятих рішень) та розмістити її на сайті Інституту для оцінки внесених змін, які відбулися за ОНП. Також розглянути можливість створення розділу на сайті Інституту/Відділу, який буде висвітлювати кар'єрні досягнення випускників за даною ОНП (“Випускники”, “Кар'єрний шлях випускників”, “Наші випускники” тощо), що надасть змогу кращого аналізу працевлаштування. Виявлені недоліки можуть бути усунені протягом навчального року.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, чітко визначені та прописані та оприлюднені на офіційному сайті Інституту. Статут Інституту гідробіології НАН України (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/Statut_IHB_2022.pdf); Положенням про організацію освітнього процесу (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/1_1_24_Polozh_Osv_Prots_IHB_2024_2025.pdf); Порядком реалізації права на вільний вибір навчальних дисциплін

(http://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/por_viln_vibir.pdf); Положенням про Кодекс академічної доброчесності (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/pol_kodeks_dobroch.pdf); Положенням про академічну мобільність (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/pol_acad_mobilnist.pdf); Порядком присудження ступеня доктор філософії (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/2_8_24_Por_prysud_PhD_24_25.pdf); Положенням про порядок перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) аспірантів (http://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/Polozh%20perezarah_2023.pdf); Положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/24_Polozh_vidrah_ponovl_24_25.pdf) тощо.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Інформація про ОП, робочі програми ОК, розміщені на офіційній веб-сторінці Аспірантура <https://hydrobio.kiev.ua/ua/aspirantura/zabezpechennia-osvitnoi-diialnosti> і є доступними для всіх стейкхолдерів. Проєкт ОП розміщується на веб-сторінці Аспірантура /Забезпечення освітньої діяльності/<https://hydrobio.kiev.ua/ua/aspirantura/zabezpechennia-osvitnoi-diialnosti> Зауваження та пропозиції зацікавлених сторін подаються через гугл форму за адресою <https://docs.google.com/forms/d/1W7UoS6IRTMSemGgBYcxBBv4uU8ifswolYyaXr4BTPU/edit>

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ОНП "Іхтіологія" підготовки аспірантів за спеціальністю 091 "Біологія" у повному обсязі оприлюднена у відкритому доступі на сайті Інституту (<https://hydrobio.kiev.ua/ua/aspirantura/zabezpechennia-osvitnoi-diialnosti>)

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

В Інституті сформовано достатній рівень прозорості та публічності нормативних документів, що забезпечують регулювання освітнього процесу та реалізацію ОП Гідробіологія відповідно до процедур внутрішнього розпорядку Інституту. Тому, враховуючи повну відповідність за підкритеріями 9.1, 9.2, 9.3 ЕГ оцінює освітню діяльність у контексті критерію 9 на рівні В. Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, чітко прописані у нормативних документах Інституту. Всі нормативні документи оприлюднені на сайті Інституту, що є ознакою прозорості та доступності. З'ясовано, що діяльність всіх учасників освітнього процесу відповідає нормативним документам та правилам і процедурам, які описані в нормативних документах Інституту.

Недоліки

Структура сайту Інституту має певні складності під час навігації по сайту.

Рекомендації

Розглянути можливість оприлюднення аналітичного звіту стосовно підсумків анкетування всіх стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

Зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності за спеціальністю 091 Біологія. Ознайомлення пошукачів із методологією наукової діяльності відбувається через дисципліни нормативного та вибіркового блоків. Зокрема, ОК Актуальні проблеми сучасної біології, ОК Сучасна система наукової інформації, наукометрія, трансфер технології та управління науковими проектами, ОК Аналіз та презентація результатів дослідження. Методологія підготовки дисертаційної роботи та оформлення наукових досліджень, ОК Професійна етика науковця-викладача формують набуття програмних компетентностей. Ознайомлення пошукачів із методологією педагогічної діяльності відбувається через опанування обов'язкових дисциплін (ОК Професійна етика науковця-викладача https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/5_RP_prof%20etika%20naukovca_obov_2023_onovl.pdf та ОК Сучасна система наукової інформації, наукометрія, трансфер технології та управління науковими проектами https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/3_RP_such%20systema%20nauk%20inf__obov_2023_onovl.pdf), а також в ході проходження асистентської педагогічної практики, на базі кафедр факультетів біологічного спрямування (гідробіології, зоології, ботаніки, екології та інших) у ЗВО з якими укладені договори про співпрацю. Вказаний напрям регулюється Положення про асистентську педагогічну практику аспірантів аспірантів Інституту гідробіології Національної академії наук України. (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/pol_ped_prakt_new.pdf). Під час проходження асистентської практики пошукачі ведуть щоденник, пишуть підсумковий звіт практики та доповідають на засіданні комісії. Затверджує звіт Вчена рада НДІ. Порядок проходження етапів захисту підтверджено у розмові із завідувачем аспірантури та здобувачами.

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

Наукова діяльність аспірантів відповідає напрямку досліджень наукових керівників (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/Dodatok_1_Vidpovidnist.pdf). Наприклад, тема дисертації Коваленко Ю. О. «Фізіолого-біохімічні особливості формування нових стійких популяцій корошових риб за дії токсичного забруднення» узгоджується із НДР «Морфо-фізіологічні та біохімічні механізми пристосування риб до умов антропогенно порушених водних екосистем», керівник - д.б.н. с.н.с. Потрохов О.С. Також, тема дисертації Тимошенко Н.В. «Інвазійні види риб та їх вплив на аборигенну іхтіофауну річкових систем Карпатського регіону України» узгоджується із НДР «Механізми формування біорізноманіття риб та інших гідробіонтів в екотонних зонах річкових систем як основа розробки наукових засад збереження аборигенної флори і фауни в умовах інтенсифікації процесу інвазій чужорідними видами», керівник - акад. д.б.н. проф. Афанасьєв С.О.

3. Заклад вищої освіти здатний сформувані разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

Здатність до формування разові спеціалізовані вчені ради для атестації за ОНП Іхтіологія спеціальність 091 Біологія задекларована у відповідних документах НДІ та оприлюднена на сайті (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/Dodatok2_spromognist_stvorennya.pdf) Відповідно до Порядку присудження ступеня доктора філософії (https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/2_8_24_Por_prysud_PhD_24_25.pdf) «Інститут утворює разові спеціалізовані вчені ради за спеціальністю 091 Біологія, за якою має ліцензію на провадження освітньої діяльності на третьому РВО для атестації здобувачів, які виконали акредитовані Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти освітньо-наукові програми: Гідробіологія або Іхтіологія. Компетентність членів разової ради за тематикою дослідження здобувача визначається наявністю не менше трьох наукових публікацій за тематикою дослідження здобувача за умови їх опублікування протягом останніх п'яти років до дня утворення разової ради та після присудження вченому ступеня доктора філософії (кандидата наук)». Процедура атестації в разовій спеціалізованій вчній раді за ОНП Іхтіологія було проведено для здобувачів Коваленко Ю.О., Кофонова К., Тимошенко Н.В.

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проектів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

Для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів в межах ОНП Інститут надає наступні можливості: Інститутом видається періодичне наукове видання «Гідробіологічний журнал», який перевидается у США як «Hydrobiological Journal». Видання входить категорії А Переліку наукових фахових видань України, а його перевидана версія індексується у базі Scopus. У ньому аспіранти можуть безоплатно публікувати результати наукових досліджень (<http://www.hydrobiolog.com.ua/>; <https://www.begellhouse.com/ru/journals/hydrobiological-journal.html>), що підтвердилося в ході бесід з фокус-групами здобувачів та НПП. Здобувачі можуть брати участь у конференціях, з'їздах та інших міжнародних та всеукраїнських заходах. В Інституті проводиться науково-практична конференція молодих учених «Сучасна гідроecологія: місце наукових досліджень у вирішенні актуальних проблем». Здобувачі мають можливості презентації та обговорення їх наукових результатів на засіданнях відділів, Вченої ради; проводяться фахові семінари, де обговорюється наукова новизна, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. Аспіранти Інституту забезпечені доступом до приміщень, лабораторного обладнання, матеріалів, Інтернету, а також до наукової літератури за спеціальністю. До організаційної підтримки досліджень та публікацій також долучаються відділ науково-технічної інформації, відділ аспірантури, Гідроecологічне товариство, Профспілковий комітет. Крім того, здобувачі включаються до науково-дослідних тем відділу.

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

Інститут співпрацює з науковими установами інших країн та міжнародними науковими спільнотами. Аспіранти отримують інформацію про можливість навчання, стажування за кордоном, участь в міжнародних наукових проєктах та конференціях через офіційний веб-сайт та соціальні мережі. Інститут забезпечує можливості долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю через реалізацію права на академічну мобільність відповідно до «Положення про академічну мобільність аспірантів, докторантів, наукових працівників» (http://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/pol_acad_mobilnist.pdf). До участі у роботі 44-ї міжнародної конференції «Наукове співробітництво в басейні річки Дунай: вирішення сучасних і майбутніх екологічних проблем європейського річкового ландшафту», 2023, яку курує Міжнародна асоціація досліджень Дунаю, долучалися як організатори випускники аспірантури Інституту к.б.н. Білоус О.П., а як учасники – здобувачі Меньковська М.О., Тимошенко Н.В.

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники здобувачів є керівниками та відповідальними виконавцями відомчих та конкурсних НДР, до виконання яких долучаються і аспіранти. Високий рівень наукової роботи керівників підтверджується: науковими публікаціями - монографіями, науковими статтями у міжнародних і фахових журналах; систематичною участю наукових конференціях, форумах та семінарах різного рівня; за результатами їх роботи отримані патенти та впровадження. Афанасьєв С.О. як керівник конкурсного проєкту НАН України «Оцінка стану та розробка заходів із збереження природного потенціалу та біорізноманіття рівнинних річкових систем...» залучав до роботи асп. Кудрявцеву Д.О. Гудков Д.І., керівник грантів НФДУ «Комплексна оцінка радіаційної безпеки об'єктів ядерної спадщини для водних екосистем» та «Фізіолого-біохімічні, гематологічні та репродуктивні механізми адаптації риб...» залучав як виконавців асп. Павловського В.В., Ганжу Д.Д. та Меньковську М.О. Юришинець В.І. керував Грантом Президента України докторам наук «Взаємозв'язки між паразитичними угрупованнями аборигенних та інвазивних видів риб...», виконавці- асп. Вакарова Д.А. та Шлапак О.О. У 2024 році в Інституті виконувались три проєкти НФДУ, які очолювали керівники аспірантів, що навчаються за ОНП – Афанасьєв С.О., Гудков Д.І., Юришинець В.І. https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/Dodatok_1_Vidpovidnist.pdf, https://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/2025/Dodatok_3_ResearchProjects.pdf

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

З метою дотримання академічної доброчесності в освітній і науковій діяльності в Інституті діє «Кодекс академічної доброчесності в Інституті гідробіології НАН України» (http://hydrobio.kiev.ua/images/Aspirantura/pol_kodeks_dobroch.pdf). Обов'язковою є перевірка наукових текстів на наявність плагіату, яка здійснюється за допомогою системи StrikePlagiarism та оприлюднення дисертаційних робіт на сайті Інституту. Праці здобувачів та дисертаційні роботи щодо академічної доброчесності контролюються науковими керівниками, членами Спеціалізованої вченої ради, експертами, офіційними опонентами. У разі порушення академічної доброчесності згідно з «Кодексом академічної доброчесності в Інституті гідробіології НАН України» передбачається притягнення співробітника до дисциплінарної відповідальності згідно з законодавством. В

ході проведення бесід з фокус-групами, встановлено, що порушень академічної доброчесності в НДІ виявлено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Визначено рівень відповідності «В», оскільки всі вимоги Критерію виконано повністю (відсутні недоліки), відсутні практики, що мають зразковий та/або інноваційний характер.

Недоліки

Не виявлено

Рекомендації

Відсутні

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків ID 38701.xlsx - Додаток до Звіту ЕГ.pdf</i>	OxN4QuwQmdnI3Xunb8nQOXDV1xbQbDYJ3CuG4j/qKfY=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Шейко Віталій Ілліч

Члени експертної групи

Вакерич Михайло Михайлович

Соколенко Світлана Вікторівна

Сопушинська Тетяна Миколаївна